

N°. 24.

Sestdeenâ, 10. (22.) Juni

1872.

Maksa par gaddu: Mahjas weefis 1 rubl., pastes nauda 60 kap.

Par sinnu.

Teem lassitajeem, kas griibetu „Mahjas weefi“ us nahlama pufsgadda, t. i. no 1ma Juli lihds 31mu Dezember, apstelleht, tē darram sinnamu, ka tahdas apstelleschanas labpraht peenemmam. Makfahs par to pufsgaddu: kad pa posti japeesuhita: **ar** peelikkumu 1 rub. 20 kap., **bes** peelikkuma 80 kap. — Kas tepat Rihgâ sawu lappu griib faemnt, teem makfahs ar peelikkumu 90 kap., bes peelikkuma 50 kap.

Tē klahst luhdsam tohs lassitajus, kas wehl parradâ, lai buhtu til labbi, to peenahkamu Mahjas weefa maksu mums drihs peesuhtht. **Apgahdataji.**

Rahditajs.

Cefschemmes sinnas. No Rihgas: Keisera pateiziba Baltijas eedf., — Pehtera swehtu Behsis — un jaunš Wids, floblu preekscheels. No I. Behsu dr. teef. aprinka: pahr dahwanu lassifchanu pr. nelaimigeem. No Kursemmes: pahr lohpu-israhdischanu Dohdelk. No Pehterburgas: pahr Keela Pehtera swehtleem.

Ahrsemmes sinnas. No Wahjemmes: lattolu sribdes, un Esfafeeschi no Franzijas nahl atpallak. No Chstreilijas: Chstreilija draudsesahs ar Wahjiju. No Franzijas: Gambetta, — rekruschu listumi. No Englandes: faniblschana ar Frantscheem, Alabama sribdis. No Rohmas: pahwesta wesseliba eet us galla. No Spanijas: aital jauni ministri.

No Pinku draudses: pahr grunts-almina listchanu jaunai Nikolai bainizat.

Jaunatahs sinnas.

Kursemme un winnas eedshwotaji. Dohmas par nahlamu semlohpibas israhdischanu Behsis. Leetu israhdischana. Widssemmes Schweizfalni. „Bewerins.“

Peelikkumâ. Saudehts gohds. No pilles buhdinâ un pehz atkal pilli. Ahrsemmes blehdis.

Cefschemmes sinnas.

No Rihgas. Muhfu augstizeenigs Baltijas general-gubernator fungs tai 30tâ Mai, Pehtera ta Keela 200 gaddu dsimi'-deenâ wissu Baltijas guberniju eedshwotaju wahrâ augstam Kungam un Keiseram wissu-pasemmigu laimes-wehleschanu nosuhthja, us to 31mâ Mai walsts eefschigu buhschanu ministris general-gubernatoram pa telegrafu atfuhthja schahdu sinnu: „Augstais Kungs un Keisers pawehlejis Sums peesuhtht Sawu wissaugstako pateizibu

par to wakkar Winnam no Sums peesuhthitu laimes-wehleschanu.“

— Neween schē muhsu Rihgâ to augstas peeminas deenu til jauki un pateizigi fwinneja — kâ to sawâ 23schâ Nri. aprakstijam, — bet arri zittâs Widssemmes pilsschētâs to irr darriuschi un no Walmeeras mums ihpafchi tē sinnas lassamas Wahjawišes, ka tur neween preezajuschees ar preezigeem, bet arri dohmajuschu us teem behdigeem, irr tohs pa-ehdinajuschu no sawas pilnibas un dahwanas lassifjuschu preeksch teem, kas 10tâ Mai zaur krussu un breesmigo weefuli fshahdē un nabbadsibâ krittuschu. Preezajamees arri pahr to sinnu, ko schinni paschâ nummeri lassam no Behsu I. draudses-teefas aprinka, ka tur firdschehlige lautini beedrojahs us to, teem nabbadsibâ krittuscheem ruhktahs affaras no-flauziht. Deems lai swehti latru tahdu padohmu, kas us tuwaku miblestibu dibbinajahs.

No Rihgas. Widssemmes ritterschaste sawâ taggajejâ fapulžē jeb landagâ Smiltenes mahzitaju Rudolf Gulete eezehluse par Widssemmes floblu preekschneeku.

No I. Behsu draudses-teefas aprinka. 29tâ Mai f. g. bija I. Behsu draudses-teefas-kungs, Eckardt leelskungs, sawa aprinka pagasta-wezzakohs fa-aižina-

jis, lai aprunnatohs, kà warretu teem 10tâ Mai f. g. zaur weefuli apflahdeteem palihdseht. Bes pagasta wezzateem arri wehl zitti pee farunnas atnahza. Wiffi bija us to weenprahitigi, ka truhkuma zeesdameem waijaga palihdseht: tadeht tad til tas bija ja-apspreesch, kà to eefahkt. Katris pagasta-wezzakais (no I. Behsu draudses-teefas aprinka) apnehmahs fawâ walstê dahwanas kalaffiht, un ja pascham nebuhtu wakkas wiffu walsti isstaigahkt, tad desmitneekus, jeb zittus ustizamus wihrus palihgâ nemt. Schahs dahwanas wihs wehlaki lihds 12to Juni no subtsichohkt Behsis pee tahs komitejas, to paschi preefsch dahwanu fanemschanas eezehla. (Peeteiktees warr Ruzkâ pee I. Behsu draudses-teefas, jeb Dubinskâ pee Spundes funga, ka arri Behsis pee floblotaja Libbert funga.)

Tad minnehts draudses-fungs us fawas leelmah-tes wehleschanohs likka preefschâ, wai nebuhtu labbi basahri, t. i. wiffadu leetu pirlschanu un pahrdohschanu, kà arri islohsechanu taifiht, no ka tas winnisch apflahdeteem par labbu buhtu. Par to bija wiffi gauschi preezigi un katris apnehmahs, to ween warr, schai deenai un eenahlschanai par labbu darriht. Draudses-teefas peefehdetajs, Plattais f., dsh-rahhs puhtejus usfajinat, zitti atkal dseedatajus un t. pr. — Ta deena preefsch tam irr nolikta us 18. Juni, tas irr tai fwehtdeenâ preefsch Jahneem, tublin pehz Deewa wahrdeem Ruzkas muischâ pee Behsim. — Dohmajam, ka buhs leeli fwehtki apflahdeteem par labbu. — Walsts wezzatee iswehleja no fawa widdus 6 wihrus, kas rehkinus pahrfkatta un pehz palihdsehs apspreeft, kà ta nauda ja-isdalla. Sawâ laikâ atkal par to warresim awisês sinnohkt, schoreij til buhtu jawehlahs, ka Latweefchi, kas dauds naudas preefsch zitteem dewuschki, arri par saweem brahleem apschelotohs. I. Behsu draudses-teefas aprinka irr 74 mahjas apflahdetas, zit tur nebuhs kalpu un faimneeku, kam palihdsibas waijaga? Lai Deews dohd dewigus zilwekus scheem nelaimigeem par labbu! Tai paschâ reisâ Maurina fungs sinnoja, ka fwehtku pehdigâ deenâ, tas irr 6. Juni, buhschoht Behsu klubba mahjâ Latweefschu teateri spehleht, kas arri zaur weefuli apflahdeteem par labbu nahlschoht. Wiffas flahdes gan newarresim atlihdsinat, bet rahdisim tal schehlsirdigu prahtu, lai muhsu brahki nejubtahs kà otstumti jeb atstahki.

L.

No Kursemmes. Pah to lohpu israhdischanu Dohbelê 17tâ, 18tâ un 19tâ Juni teef sinnohts tã: israhdischana tiks atwehrtã 17tâ Juni pulkst. 11½ preefsch pufsdeenas; pehz pufsdeenas pulkst. 3 tai zekã us Uppes-muischu (Bãchhof) buhs wesumu wilfschana; tee gohda-makfu pelnijuschki lohpi tiks tai wakkarã apsihmeti. Gohda-makfa tiks isdallita un tee gohda-makfu dabbujuschki lohpi tiks preefschâ westi 19tâ Juni, pulkst. 3 pehz pufsdeenas. Par ee-eefchanu israhdischanã jamakfa 1mã deenã 50 kap., 2trã deenã

10 kap. un 3schã deenã 20 kap.; kas par wiffahm 3 deenahm reisã eepreefsch gribb aismakfahkt, tam jamakfa 75 kap. Par gohda-makfas nospreedejeem buhs: preefsch ragga-lohpeem: baron v. d. Ropp, no Bistenes, baron Stempel, no Sebbenes, Grünberg, no Bihpeles, Gãthchens, no Naudittes, Siering, no Unduppes; preefsch sirgeem: baron Drachensfels no Arism., Dr. Schaaf no Dohbeles, lohpu-ahrste Braah no Felgawas, Bernhardt no Friedrichlustes, Straupmann no Welwes, barons Klopmann no Wirtus m.; preefsch aita hm: barons v. d. Recke no Jaunpilles, direktors Sintenis no Sahteem, v. Löwenthal no Auermindes; preefsch zuhkahn: v. Bötlicher no Blihdenes, Kupffer no Pankeles un Peters no Peenawas.

No Pehterburgas raksta, ka tur to Pehtera ta Leela peeminnas-deenu ar jo augstu gohdu fwehtijuschki pehz tahs kahrtas, kà no augstas waldischanas agraf jau wihs nolikts. Sinnams, ka to wiffu skaidri aprakstihkt, buhtu welta eedohmahschanahs ween un tadeht arr' til teef wihs pawirschus pahrrunnahkt, jo tee, kas wiffu paschi ar sawahm azzihm redsejuschki, katru aprakstischanu nosajzitu par nepilnigu. No pascha rihta agri pilsehta gresnojusehs weenã pulkês, karrogôs un zittôs jaukumôs. Dauds mahjahm lohgi un balloni bijuschki gresnoti ar skaissteem raibeem dekkeem. Ihpaschi Pehtera plazzis bijis leeliksti gresnohts un tur aplahrt wiffas mahjas leelã skaisstumã un spohschumã laistijuschahs. Wihs jaukaki bijis redseht tohs dauds tuhtstoschus skaitus saldatus, kas to leelo plazzi pildijuschki, kur pats augstais Keisers ar saweem pawaddoneem fagaidijuschki to prozefioni, kas no zikkadeles nahzis un ar to wiffi lohpa flawas-dseefmu dseedadami gahjuschki us Ihsããka basnizu, — to wiffu nekã newarroht isteikt, nedf aprakstihkt. — Arri kauschu islusteschchanahs us leelo plazzi isdewusehs labbi un wiffadi pa gohdam.

Ahrsemmes sinnas.

No Bahsemmes. Kã lassitaji atminnehs, tad Baireeschu walstê bij tee stiprafee wihri, kas paschã eefahkumã pahwesta nemaldibas hauflim pretti zehlahs un taggadin wehl pretti stahw; tadeht mums deesgan jabrihnahs, ka turrenes waldischana, kas eefahkumã fawas dohmas ne-israhdiã, taggad us pahwestneeku pufsi dohdahs, jo us kehniã pawehleschanu, kas taggad pat isdohã, pee Minkenes uniwersitetes Deewa wahrdu mahzibas nobakkã par professoreem teef ezejelti tahdi wihri, kas pahwesta nemaldibai padewuschees. Sinnams, Bairija irr pa wiffam kattoliska semme, un laikam tur leelaka dalka buhs Jesuitu draugi. Ka Bruhsijã teem tã ne-isdohdahs wis, to jau sinnam un laikam Salfijã arr' ne, jo lai gan tã kehniã zilts irr kattoliska, tomehr wiffa semme ewangeliska. Dshrd, ka Bruhsijã tahdu liktumu isdewuse, kas Jesuitu warru tã masinajoht, ka tai pehzat pawiffam jabeidsahs un no turrenes

ja-atstahjabs. No Elsases sinno, ka tur kas no teeloht Frantscheem par firdsfahpehm. Tee Elsase dsimmuschchi karra-wihri pulkeem sawu karrogu atstahjohht un nahloht us tehwiu atpakkat, tē moi nu eestahjotees atkal karra-deenestā, jeb usnemmoht zittadu ammatu un darbu. Ihpaschi tee tā nosaukti Suawi, kas bijuschchi Franzijas lepniba, un kas pa leelakai dakkai no Elsases nemti, ir tee nahloht atpakkat, lai gan agraf leelijuschees, ka schee Franziju ween par sawu tehwiu-semmi turroht. Sinnams, ka flawejama leeta ta naw wis, swehrestibu pahrfahpt un no sawa karroga aisbeht.

No Ostreichijas. Ostreichijas keisers arween wairaf taggad tuhwojahs Wahzsemmei, kam agraf bij leelais prettineeks. Nu pat daudsina, ka us rudenens puffi buhschoht Wahzijas waldineelus apmel-leht un flahht buht, kad Pruhfschi sawus karra-wihrus munsterehs. Nahdabs, ka wiffi kaimini taggad ar Wahziju fadraudsejahs un ka zaur to Franzija arween wairaf paleel atstahhta.

No Franzijas. Lai gan wezzais Tjehrs naw nekahds dumjisch wihrs, tomehr Frantscheem pee wiinna deesgan ko brahseht, ka ne-effoht labs un tahds, kà waijaga. Turpretti Gambetta, kas karra-lailā ar ballonu pa gaisu laidabs no Parihjes ahra, irr pahroleeku muttigis wihrs, kas ar sawahm runnahm un gudribu laudis tā us sawu puffi dabujis, ka warr dohmaht, ka tee us preekschu wiinnu, prohti Gambettu, par republikas presidenti zels. Tjehrs, kà jau agraf peeminnejam, effoht warren leels teepscha, kas stihwi pastahwoht us sawa padohma un pehz sawa sawa prahta ween gribboht wiffu eetaisihht, lai gan daschas tahdas eetaisichanas schinni lailā wairs nebuht nederroht. — Tautas weetneekem wehl leelas spreeschanahs pahf skohlahm un pahf tizzibas buhschanu. — Saunus karra-liffumus istaisijuschchi tahdus, ka karra-wihreem jadeen pawisfam 20 gaddi, prohti, 5 gaddi ihstena karra-deenestā un 4 gaddus referwes pulkōs; tad atkal 3 gaddus milizōs jeb semmes-fargōs un pehz tam 6 gaddi milizu referwā. Deht waldichanas tahs daschadas partejas wehl nebuht naw norimmuschas, bet kluffam katra sawu darbu strahda un gaida us isdewiga laila, tad pehz sawas nodohmas strahdaht. Ar Wahziescheem wehl arween dingejahs pahf to, ka lai schee sawu karra-spehku drihsaf westu no Franzijas ahra.

No Englandes. Englandeescheem nepatihht nemas, ka Frantschi, wezzee beedri, andeles derribu wiinneem usfazzijuschchi un wiinnu fuggineekem wairs newehloht tahdas wakkas kà lihdi schim. Franzija ar to wiinneem darroht netaisni un tā kà draugeem nepeenahlahs; sinnams, wiinnu pahchu waldichana arr' effoht wainiga, ka ta sawejusehs to andeles derribu pahraudsihht un atjaunahht. — Englandeescheem wehl kibbeles ar to Alabama-strihdi, pahf to agrafi sinnoja, ka jau effoht pee galla, bet taggad atkal met-

tahs. Brihscham weeneem, brihscham ohtreem wehl kahds wahrds ko fazzihht, kas ohtreem nepatihht un tas aisnemem dauds laila. Tapat arri tai schkijreju teesai Genf pilsehtā, Schweizōs, arween kuhdabs; jo til ko kahds wahrds diwejadi saprohtams, tad jalaisch us Ameriku un us Englandi pahf to sinna un japrassa, kà ar to leetu darriht. Kad nu ta atbilde atnahht no katras weetas sawada, tad atkal kaweschanahs, to jasinnu atkal schurp un turp un kamehr nu atkal par to fanahht weenā prahta, tamehr jau zitti masgi gaddijuschees, kas us tahdu pahchu wihfi jaraisa wakkā. Sinnams, ka ar to wiffu notehre dauds laila. Dsird jau, ka taggad pa waffaras lailu schkijreju teesa buhschoht meeru mest un ruddeni atkal sapulzetees no jauna.

No Rohmas. No turrenes sinno, ka ar pahwesta wesselibu taggad eijohht us beigahm; wiinnā swehtdeenā tam usnahlfuschchi tahdi krampji, ka nofrittis atpakkat lehnkrehsflā un gan drihs isdsiffis. Ar daktera palihdsibu drihs gan atkal atspirdsees, bet laudis jau isdaudsinajuschi, ka effoht nomirris. Dakteri gan dohdohht stipras jahles, bet krampji tomehr nemittejotees. — Pahwests nomannidams, ka wiinna gals jau tuwojahs, taifotees isdarriht, ka zittas walstes no jauna pahwesta wehleschanas tiktu isflehtas, tas irr, ka tahm pee tahdas wehleschanas nebuhtu brihw sawu padohmu doht. Preeksch kahdahm deenahm pahwests pehz sawas nemaldibas warras effoht parastijis to nospredumu, pehz kurra tahs 4 walstes Ostreichija, Franzija, Spanija un Portugale no pahwesta wehleschanas teel atstahdinatas, — lai gan tahm jau dauds gaddu simtenōs ta rekte bijuse. Salka, ka pahwests schahdu drohschu darbu effoht strahdajis til tadeht, ka Jesuiti wiinnu us to speeduschchi, bihdamees, ka neteel eewehlehts tahds kardinals par pahwestu, kas wiinneem prettineeks. Taf wehl newarroht wis sinnaht, moi us pahwesta iswehleschanu sagahjuschi kardinati buhschoht Piusa ta IX. spreedumu wehrā list.

No Spanijas. Spanija atkal fajulschana ar ministereem. Marschals Serranos no kehina pagehreis kahdu atkawschanu deht dumpineeku sawaldichanas, kas ar liffumeem naw faderrejusehs, un kehniensch to newehlejis wis. Tadeht tad Serranos luhdsis, lai wiinnu no ministerijas atlaisch, kas tad arr notizzis un Serranos ar saweem beedreem atlahpees. Wiinnu weeta tuhlin eezelti zitti, kam Borilla par presidenti, bet kamehr schis wehl naw mahja, tad wiinna weeta presidentes darbus wadda zits kungs, kam wahrds Rordoba. — Zittas sinnas daudsina, ka dumpineeki arr effoht atkal wairaf galwu pazehlfuschchi un darbojotees ar dselsu-zekku pohstichanu, lai karra-pulki newarretu wiinneem til ahtri usbrukt. — Wehl zitta sinna daudsina, ka dumpineeki ihdeenas peenemmotees spehā un Don Karlos effoht atraddis spehzigu dumpineeku waddonu, kam wahrds Kabreira.

Tautas weetneeki jeb kortesi stahwoht us fehnina puffi, un apnehmufchees spehzigi tam klast stahweht.

No Pinku-draudses, Nihgas pilssehtas aprinki. Debbes-braufschanas deena schinni gadda bij Pinku draudsei ihpafcha preeka un firsnigas pateizibas-deena us Deewu to Kungu, jo schinni deena tai bij no-wehlehts tas fenn gaidihts preeks, grunts=almini likt sawai Nikolai basnizai, to taggad zels jaunu no almineem. Us scheem fwehtkeem bij abraufufchi schahdi lungi: no paschas basnizas waldineezes, Nihgas rahtes, winnas weetâ suhtiti rahstlungi, basnizas preekschneeka lungs, kâ arri kaiminu, Sallas draudses, mahzitajs. Kad par eesahktumu bij nodseedata ta dseefma: „Lai Deewu wiffi lihds ic.“ tad Sallas draudses mahzitajs N. Bergmann Latweefchu wallodâ draudsi spehzigi usrunuaja, isflaidrodams un pee firds libdams, ka kristigas draudses tizzibas=dsihwiba usbuhwejama us to weenigu pamattu, to warr likt, prohti, us to stuhra-almini Jesu Kristu, — un scho runnu ar firsnigu Deewa luhgschanu pabeidsa. Pehz to pats schahs draudses mahzitajs H. Hartmann turreja runnu Wahz wallodâ, kurrâ tas ihpafchi isfazzija to wehlechanohs, ka schinnis aulstôs, nedsihwôs muhrôs, kas us schaleefama grunts-almina pazelfees, eefschâ mistu pastahwigi eefsch Jesus Kristus dsihwodama draudse, kas dauds gaddu simtenôs schinni weetâ tizzibâ, mihlestitâ un zerribâ sawam Deewam un Pestitajam kalpotu, ka schê buhtu weens ihstems Deewa dsihwoflis pee zilweekeem, no ka Deewa schehlastiba ne kad neatkaphjabs. Sawu runnu draudses mahzitajs beidsa, firsnigâ luhgschanâ Deewa fwehtibu isluhgdams preeksch muhsu Kunga un Keisera, sem kurrâ tehwischka patwehruma schis darbs eesahkts, preeksch schahs semmes un pilssehtas augstas waldischanas, preeksch schahs basnizas preekschneekem, zaur kurrâ gabdashanu schis darbs til taht paweizees, preeksch wiffas muhsu draudses un schahs garrigeem un laizigeem preekschneekem, preeksch wisseem, kas pee schâ Deewa=namma strahda un pee schâ darba palihds. Kad pehz tam basnizas preekschneeks, rahstlungs G. v. Böttcher bij lassijis to sinnas=ralstu, kas grunts=alminâ celeekams un wehl peeminnejis kahdas zittas sinnas pahz Pinku-draudses pagahjuschu un taggadeju buhschanu, tad grunts=almins tikka dsikkumâ nolaisis un pehz wezza eeradduma Nihgas pilssehtas birgermeisters N. Beck lungs pirmohs sitteenus ar ahmaru us muhra sitta, to tad arri tee zitti klastbuhdami preekschneeki pallak darrija. Kad nu wehl bij nodseedajufchi to dseefmu: „Paleez ar schehlastibu ic.“ un draudses mahzitajs fwehtischanas wahrdus fazzijis, tad schis fwehts un preezigs darbs beidsahs.

Scho preeka-sinnu beidsis, peelifschu të wehl kahdas wehrâ-leekamas sinnas pahz schahs Pinku-draudses pagahjuscheem laiteem.

Schi Pinku- un Annas- draudse lihds 1686tam gaddam bij saweenota ar Sallas-muischas draudsi kohpâ un tikka nosaukta par Babit-draudsi; un tam mahzitajam, kas Sallas muischâ dsihwoja, waijadseja aplohpt wiffas trihs draudses, prohti, Nikolai- un Annas- kâ arri Sallas muischas Jahna-basnizâ Deewa wahrdus fluddinaht. Nikolai basniza 1662trâ gaddâ no balkeem bij buhweta, tapat arri Annas basnizas jau 2 gaddus agrak 1660 arri no kohkeem. 1686tâ gaddâ Nihgas pilssehtas rahte nospreeda, Pinku draudse ihpafchu mahzitaja muischu zelt un zaur to Babit-draudsi schkirt. Mahzitajs Mag. Heinrich Kleinschmidt, kas to lail' schahs draudses apkohpa, paturreja Sallas draudsi ween un Pinku-Annas- draudsei Nihgas rahte eezehla par dwehsele gannu to mahzitaju Mag. George Dressel. — Tas karschs, kurrâ Kreewi Sweedreem Wissemmi atnehma, arri scho draudsi aisnehma un tai laikâ tikka ta nesenn dibbinata Pinku mahzitaja muischa klaiji nopohstita. Pehz karrâ breefmigs mehriis të plohsijahs un zaur to nolikka, ka 1709tâ gaddâ wiffa schi draudse aisbehga us Kursemmi un të wiff palikka tulfchs. Tadeht tikka Pinku draudse atkal saweenota ar Sallas-draudsi. Kad ar laiku un gaddeem të atkal draudse bij saraddusehs kohpâ, tad Februara mehnesi 1753schâ gaddâ Pinku draudse atkal tikka atschkirta no Sallas-draudses. Pinku draudse palikka Noetger Sehden par dwehsele gannu un Sallas draudse par mahzitaju tikka eezelts G. H. Haltermann. Ta laika Inspektors Andreas Störer pawehleja tublin buhweht Pinku mahzitaja muischu. Preeksch tam tikka nopirkta kahda Spilwes mallâ buhdama sakkumu- jeb woffaras-muischa, kas fiktegram Schick peederreja un to nu uszehla tai paschâ weetâ, kur jau agrak' mahzitaja muischa bijuse. Schi kohka ehka wehl lihds scho paschu deen' tur stahw; taggad irr nospreests, jaunu buhweht.

No ta laika, kamehr schi ihpafcha Pinku draudse dibbinata, tas irr no 1686ta gadda lihds schim 15 mahzitaji scho draudsi kohpuschi, no kurreem pirmas bij Mag. George Dressel. Ta wezzaka basnizas-rullu grahmata, kas lihds laikam sneedsahs, irr kristibas-rullis, kur wiffi dsimmufchi eerakstiti, jo schis rullis sahahs ar 1692tra gaddu. Saulatu pahru un mirruschu rulli eesahkths ar 1712tru gaddu un pee teem arr netrullst ne weens gads. Deem' galbneeku rullis, kurrâ arr' wiffi jaun'-eeswehtitee eerakstiti, sahahs no 1753schâ gadda. Mahzibas behrnu jeb eeswehtito ihpafchs rullis eesahkths no 1834 gadda. No 1833schâ gadda mahzitajeem irr pawehlehts, wiffus brandse wehrâ leekamus notikkumus eerakstih ihpafchâ laika-notikkumu grahmata; scho darbu mahzitajs Johann Andreas Poorten eesahzis. No wezzakeem laiteem tas mahzitajs Joh. Ad. Stein kahdus notikkumus irr ussihmejis rakstôs.

Teo 3 të minneti mahzitaji: Kleinschmidt, Dressel un Stein arri ralsneeziabas druwa strahdajuschi; prohti: Kleinschmidt 1672 gadda litta drikket Latweeschu paharu-grahmatu, kas 1685ta gadda par ohtreij' drikketa. Dressel 1682 gadda isdewa Swehtu behrnu-mahzibu jeb lattiffi, kas pehzak wairak reises drikketa. 1685 g. tas pats isdewa Ihsu latwiskas wallodas mahzibu preelsch Wahzeescheem. Tad wehl 1688ta gadda islada wallodas grahmatu ischetras wal-lodas, prohti: Wahzu, Latinu, Pohlu un Latweeschu wal-lodas. Stein 1778ta gadda litta drikket „Saunas swehtas dseemas, stahstichanas un zittas singes.“ 2 dalkas. Red.

Jannakahs sinuas.

No Pehterburgas, 7ia Juni. Augstais Kungs un Keisers libds ar Leelsirnu Wladimiru waffar aisbranza us Maskawu to israhdischanu apstattiht. — Behrses amise sinno, ka preelsch to wezzo naudas-papihru atmainischanas termins us pufsgadda ilgali essohz atzelt.

No Berlins, 8ta (20.) Juni. Keisers Wilhelms swehtdeen aisreisohs. — Walstu-runnas deena waffar tiffa nobeigta, bes kahdas ihpaschas runnas.

Kursemme un winnas eedsihwotaji.

Kad mehsh gribbetu to isstahstihht, ka ta kristiga tiz-ziba no Wahzeescheem zaur daschadahm affins isleschanahm Kursemme eewesta, tad mums buhtu par tablu no wirraksta ja-atstahjahs; tapehz gribbu schè tif peeminneht, ka Widsemme un Iggauu semme pehz daschadeem farreem appalsch Sweedru waldischanas bij nahfuschas, bet pehz galla tabs abbas nahza appalsch Kreewu Keisera Pehtera ta Leela waldischanas; tur pretti par Kursemme jau no reformaciones laika walbija Herzogi no 1561—1795 gaddam sem Pohlu aistahweschanas. Kad Pohlu waldischana fakritta, tad krittta Kursemme Kreewu waldischanas rohlàs, Keisereenes Katrines II. laika 1795 gadda. Kursemme teel semmes sawadibas un eedsihwotaju ceraddumu pehz diwas dalkas eedallita, prohti augsch- un leijas-Kursemme.

Kursemme bija un irr ta ihstena maies semmite; jo schè warr ne tif ween baggatus labbibas tihrumus, bet arri staltas ar pukkitehm gehrtas plawas un gannibas un tohti jaulus meschus ar daschadeem mescha-swehrem apdsihwotus redseht. Tilkai retti irr wehl redsami kahdi gabbali ar kaddikeem un masseem allfniischeem apauguschi, bet arri schè jau teef usarti un par sweeschu un linnu tihrumem cetaisiti. Ta notiks wehl wairak, lai tikkai to eedsihwotaju skaitlis fahf leelumà eet, jo taggad dsihwo Kursemme us 493 juhdsehm tikkai kahdi 574,400 eeds.; labbiba irr tif labb muischneeka, ka arri semneeka baggatiba un par to nau jabrihnabs, ka Kursemneeki fatikkuschees us zekka woi mahjäs, swehtkos jeb dsih-rës, wihs mihtaki par lauka-augteem, ka par linnem, sweescheem un t. j. pr. runna. Bes schahs lauka un mescha baggatibas, warr Kursemme arri leela baggatiba zaur mineraliju nahht, ka zaur katehm un sihteri, kad tif pee schahs leetas spehka deesgan buhtu. Sihters tohp pa dalkai no juhras sweizohs un pa dalkai no semmes israkts. Wentes krahti

irr tohti baggati ar katehm un Leischu turwumà teef no melna sehweeliga mahla daschas apbrihnojamas leetas istaisitas.

Ka Kursemme warram un dselism waijag buht, to mums parahda Herzoga Sehlaba (+1682) laiks. Winsch bija ceriktejis dselses kausejamus zeptus Bal-donè, Engurè, Bezza-muischà, Resche-muischà un wehl zittas weetas. Schinni masà Kursemme dsihwo labbi daudf kahrtu zilweki, — kurri zitti no zitteem isschkirrahs un arri sawadu wallodu runna. Ta baggatafa un walddidama kahrtu bija ta wahzu; — schè irr to wahzu brunnineeku pehznahkami, kas muhsu tehwu tehweem kristigu tizzibu atnessa, bet par to brihwibu un semmi atnehma. Ja ne kur zittur teem ta jaukteem „muischneekem“ nebija preelschrektes, tad teem tabs të irr Kursemme. Schè winni darrija ar teem padewigeem Latweescheem ka gribbedami, un tad arri bija liffumus taifijuschu, pehz kurreem ne weens, kas nebij no muischneeku kahrtas, newarreja pee augstakahm teefahm par teefas-kungu tift wehlehts, newarreja studeereht, newarreja un newarr us landagas rahditees un t. j. pr. Bet paldees Deewam tam Kungam, kas Keiseram Aleksanderam I. tahdu prahtu dewa, ka tas schahbus liffumus nozehla un zittabus Latweescheem par labbu eewedda; taggad warr Latweets tapat ka arri Wahzeets semmi pirft, birgelu kahrtà usnems tapt, amnatu mahzitees un sawus behrnus skohloht tif tablu, zil tif gribb un spehj. Neweens ihstems Wahzeets, kursch irr pee skaidras ofsihschanas nahzis, Latweeti ne neewahs; bet tee, ta faukti „spihsbirgeti“ turrahs sewi tohti augsti, teifdami: „Wir sind von die echten Deutschen“ un neewa Latweeschus, kas kahda leela skohlà mahzizuschees. Es pasihstu Wahzeeti, kas nekannahs us kreetnu Latweeti, kas irr schè pat Kursemme weenà leela draudse par mahzitaju, fazzihht: „Las irr 6000 schahm dwehselem par sohdbibu un peedaufschanu.“ Kad es to gohda wihru, kurra wahrdu schè negribbu peesihmeht, ka jau peeminneju, turru par itt kreetnu, un par tahdu, kas ar wisseem saweem spehkeem ne tif ween preelsch sawas draudses, bet preelsch wiffas Latweeschu tautas puhlejahs, aistahweju un fazziju: „Ka tad winsch warr par peedaufschanu buht?“ tad schis „skallu wahzeets“ tif ar neekeem ween aisbil-dinajahs un pehdigi fazzija: „Er hat keine Maniere nicht.“ Nu bij muhsu wallodai gals, pa dalkai tapehz, ka es to kungu, ar kurru runnaju, itt labbi ne pasinnu, un pa dalkai tapehz, ka winsch ar sawu wahzu wallodu man smeeklus isspeeda. — Kad jau schis schahdas un tahdas manieres bija smahdejis, tad es gaidiju tabs wiffu-labbakahs no winna dsirdeht un redseht dabbuht, bet ahu! Itt ihfà laika dabbuju tahdas nelahrtibas redseht, kurras manna spalwa kaunahs itten pilnigi aprastihht. Tadeht mihti Latweeschi, manni mihti tautas brahli, ne-nemmeet tahbus par preelschsihmehm un nedohma-jeet: „tee irr ihsteni Wahzeeschi, no teem warram

to labbu preefsch sawas ahrigas apgaismoschanas mahzitees.“ Kad juhs tahdus gribbeet par mehrkeem nemt, tad gribbu to fakkamu wahrdu peeminneht: „Woi allis aklam warr zekku rahdih?“ Ir schee millerischi (sudmalneekeli) un kurpneekeli eefsch tahdahm leetahm, kas ar winnu ammatu nefaeet, itt teescham alli, un to katris warrehs apkert. Rà tee spibsbirgeti sawas behrnus audsira un là winni paschi irr audsinati, tas itt labbi pasihstams. Lihds 14tam gaddam teef sehns mas ween mahzihts, pehz pee kahda meistera dohts, fur tam irr ammatas jamahzabs; irr winsch to ammatu eemahzijeas, tad teef winnam ammata-kahsas dsertas. Un nu irr funks gattaws, kas Latweeschus par O (nulli) usflatta, un arri tahdus Latweeschus, kas là jau peeminneju, tahs wissu-labbakahs mahzibas irr bau-dijuschi un arri kreetni wihri. Tahdi un wehl dauds zittahdi pinneki Latweeschu apgaismoschanai zekka stahjabs. Gaddahs daschs tahds pagasta skrihveris, kas pagasta weetneekem stahsta, la buhtohht labbi, skohlu us arendi isdoht, lai warretu ar to naudu ohtram skohlmeisteram mahjas apkohpt un wehl teizabs, la winsch effohht tahds, kas labprahht preefsch tauschu apgaismoschanas gahdajohht, un lam pagasta skohlabs behrni wairak us firbs stahwoht, ne là skohlmeisteram. Un deemschehl, daschi pagasta lohzeffi arri tizz, la skrihveris wairak par pagasta behrneem gahdajohht, ne là skohlmeisters. Tas irr gan labs gahdatajs, kas jauno skohlu, kas zaur mahzitaja luhgschanu, dsimtsfunga labfirribu un pagasta pascha puhliu là swezzite eedeggufees, atkal gribb jau isdsehst.

Tà nu redsam, là ta masa straumite, kurra jau schigli ween us preefschu teff, tohp wehl zaur scho un to sawa tezzeschana aiskaweta.

To raksta kahds Kursemmes Latweets.

Dohmas par nahkamu semkohpibas israhdischann Zehsis.

I.

Ta 1842trà gadda wissaugstaki apstiprinata semkohpibas beedriba, itt ihpachi preefsch Latweeschu Widsemmes daskas, irr zihufees, semkohpiba un zitteem wisseem derrigeem nodohmeem, zaur to derreht un palihdseht, la saprahrtigi wihri, lam us to prahts un patilshana it gaddus, wairak pa diwi reisehm, lohpa fanahja, lai sawas daschadas eewehroschanas zitteem lihds dalliru, us isprohweschenu pastubbinatu un panahktus labbumus ispaustu. Dezemberi p. g. irr schi derriga beedriba nospreeduse weenu masu lohpusirgu- un semkohpibas-rihtu-israhdischannu noturreht. Schi israhdischana taps Zehsis 4., 5. un 6. August isrihtota, pee lam itt fewischi muhsu masakee gruntineeki un rentineeki wehra likti, lai zaur israhditahm prohwehm, usmud-dinadamahm farunnahm un apspreedibahm tee tahda wihse tiftu passubbinati, waijadfigas pahrlabboschanas un isplah-tischanas eefsch sawa darba lauka eewest. Muhsu isstaihti dsihwocki un retta fa-eeschannas muhs kawe eestattihht un wehra likt tahs jo swarrigas pahrlabboschanas us semkohpibas lauka; jo warrubht daschi us muischahm no schahdeem rihtem skattijuschi un eewehrojuschchi, naw teem, preefsch to masas fainneeziabas, knappas spehjas un mantibas, par

mehru peenemmams; muhsu semkohpibas darbds wehl dauds schkirru, kas wehl mas isleetatas teef un zittas, kurrahm prahrtigas isweschanas truhst, ta la gluschi ne-peezeeschams par to kussu zeest un usmannigus nedarriht, zil kohti mantiba zaur ruhpihu lohpu-audschenu, zaur labbu pahrdohht warreschanu, zaur labbeem rihtem, zaur zittadu ap-eeschanohs jeb isstrahdaschanu zelta un wairota warr tift.

Ta zilwees reis us kahdu leetu pamuddinahts rizzis, tad winna pehtidams gars gudro un neapmeerinajabs, kamehr tas, zaur pahrdohmaschanu jeb isprohweschenu us scha zekka tahkal teef, un schis pats irr tas mehrkis, kurru schi Widsemmes semkohpibas beedriba ar sawu israhdischannu Augustä zenschahs panahkt un zerre. Schai israhdischannai buhs muhsu semkohpeem eefvehjamu darriht, skattitees, mahzitees eewehroht un ar leetahm eepasihtees, arri sawa apneedsama pee sawa ihpachuma un saweem deenas-darbeem pahrlab-boht, la tee weenadi eenessigati taytu. Schai israhdischannai waijag mums israhdiht, zil tahlu jau muhsu semkohpeji un ammatneeki tiftuschchi un to tee jau pagatawinaht proht; winnai buhs muhs mahziht, fur scho jeb to leetu wisslabbak un lehtal few warr apgahdaht; tai buhs eefvehjamu darriht to labbako zennu par labbu jeb geldigu rihtu isdabbuht; ihfi falkohht, tai buhs preefsch katra tif pamahzidamai un labbumu nesdamai parahditees, la tiftu wehlehts, it gaddus schahdu israhdischannu atjaunohht, la ta paliktu weens gaddatirgus, us kurra daudstahrtigus labbumus warretu eeguhht. Lai tadeht schis pirmais mehginajums wissada wihse laimotohs, lai wissi puhlini, kurrus tee iswehleti komitejas fungi unehmufchees, labbus augkus, itt fewischi preefsch tahs muhsu semmes eedshwotaju dalkas nestu, preefsch kurras schi israhdischana wiss wairak teef isrihtota, t. i. preefsch mums maseem semkohpeem, kas mehs newarram us semkohpibas skohlahm, akademijahm, uniwersitetehm jeb zaur bibliotekahm un derrigeem lairkrahtem leetigi un pastahwigi ar schahm sinnahtnibahm eepasihtees. Preefsch mums irr schahda israhdischana, là kahds ihpats museums preefsch muhsu rihzibas, kurru apmelleht mehs wehl eeluhgti tohpam; weens speegels, eefsch kurra mehs sawas isstrahdajumus, un kahdi tee, salihdsinati ar zittu schahdeem darbeem irr, skattam, un schi apskattischana pamohdina muhsu atshschannu, muhsu pahrspreedumu; weens flawejams padohma-dewejs, jo schee daschadi praktigi wihri, kas muhsu, là sawa labbuma deht schi sapulzejuschees, darra muhs labprahht usmannigus us scho jeb to isneessigatu, derrigu pahrlabboschanu, muhs pamahja par wissu to, to mehs wehl nesinnam; weens neusswerams awohhts jaunu usferribu un isdohmaschanu, kurras muhs aizeff no lihds-schinniga apflatta un pahrnees pee baggati klahtha galda; beidsohht irr schi israhdischana weens wehrts tirgus, jo mehs warram us ta pascha to, to mehs wisslahbaka wihse raddijuschchi, ar wisslabbaki pahrdohht, un wissu, to wisslabbaki eegahdatees; ja, schi semkohpibas beedriba usnemmahs tapat galwoschanu par wisseem isstahdijumeem, jo ta newarr ne to palaiht, kas itt fewischi usflawejams un usteizams nebuhtu.

Tà tad ar labbu apstinnaschannu warram fazzihht, ta mehs zaur scho pirmo israhdischannu zaur Zums un preefsch Zums dauds pamahzischannas un labbuma, là arri gohdu un flawu warram apshliht.

Det atrohahs kaudis, kas pee weenteessigahm leetahm mas patilshannas atrohht! Nu arri scheem mehs warram apshliht, la schi israhdischana arri dauds jaukuma un gresumu eefsch dsihwasdabbasbildes preefschah stahdihs. No waitaspahrdidamas maschinas lihds glihtem tellineem, rishodameem sirgeem, raibeem audameem un azzis un firbi pameelodamahm un atspirdinadamahm puffitehm, schem mums wiss eefsch apredsama rahma buhs skattams,

Ta, teem buhs tahdeem swehtkeem buht, kurrus mehs saweem darbeem, few pascheem un par preeku katram grib-

bam falaišht! Weeni p k a u j a m i f w e h t l i muhsu lihds ščin-
juigo darbošchanohs un zihnišchanohs, kurreem muhs us
jauneem puhlineem buhs paštubbinahst.

Tadeht lai steidsamees us 4., 5. jeb 6. Augustu us Zeh-
šim! Nemmatees atdušeht weenu deenu preekš apštatti-
šchanahs un pamahzišchanahs! Un kas arr šchoreis ne kahda
produkta israhditajs naw, tam tas apštattihs peefšus pee-
liš, turpmat arri fawa pašča spehtus parahdiht, un pee-
rahdiht, kas par šanehmigu lautu eekš muhsu Latwju
brahkeem atrohdašs, kam tit labbas fehllas un lohpschanas
preekš brangas pšaujas waijadšigs. 3

Leetu israhdišchana.

Katram gaddu šimtenim faws weids,* faws feijs*) un
dewinpadšmitam arri kahds.

Tautibas uslohpschana un sinnahntibu isplattišchana, tir-
gošchanas kuplošchana un ammatu weizinašchana irr tas
weids, kurrā muhsu gaddu šimtena feijs šimejāhs. Katra
tauta, kas negribb grimt, bet wehlahs plaukt un selt, fawa
laika feiju tulso un to tulsojuse, laika štraumei nepretto-
jahs. Mehš Latweešči, tauta buhdama, arri to eemehro-
jušči un tapehž zit spehdami leelajahm tautahm paštat
dohdamees: fawu tautibu glabbajam un aištahwam, pehž
sinnahntibahm un mahzibahm dšennamees un to katris man-
tojušči, zits zittam isdallam; bet turprettim ammatu dees-
gan nepekošpjam un pee tirgošchanas naiği neferramees,
un tomehr ammatneežiba jeb industrija un tirgošchana jeb
andele irraid diwi is walšis labklahšchanas pamatteem.

Kad dabba-mahmina Latweetim nebuhtu dewufe spehtus
preekš ammateem un tirgošchanas, tad mehš warretum
aišbildinatees, ja no šcheem darbeem atraujamees; bet kad
nu šinnams, ka Latweetim ammatōs, šaimneežibā un tirgo-
šchanā leela weilliba un ismanniba, tad mums šchee dab-
bas dohtee spehki wiššadi ja-isleeta. Neds kuhtrumā šlin-
lodami, neds laktā tuppēdami mehš kā tauta plauktim; bet
štrahdajoht un puhlejotees, pee leeleem tautas darbeem šer-
damees mehš šelšim un kuplošim.

Ne šchē ta weeta, neds mannōs spehtōs, pilnigu padohmu
dohst jeb wiššas leetas apšpreest, kas ammatneežibu un tir-
gošchanu zeltu; bet par weenu jo šwarrigu lihdselki, par
„leetu israhdišchanu,“ kahdu wahrdu šazzišchu. No leetu
israhdišchanas jeb isstahdišchanas diwejadš labhums atleet:

1) leetu israhdišchana rahda, kas ammatōs, fabrikōs,
šemkōhpibā pašpehtis un panahktis, un zaur to katram, kas
winna ammatā jeb darrišchanā derrigs, mahzibu pašneeds;

2) katru zaur gohda algu paštubina, šawōs darbōs pehž
pilniguma dšihtees, jo pilnigumam pekna lihdsinajahs, tā
par prohwi: kurfch ammatneekš jeb fabrikants gohda algu
dabbujis, ta leetas teet jo wairak pirktas.

Tadeht nu, kad tur leetu israhdišchanas noteekahs, tahš
neween ja-aprauga, bet pee tahm arri zaur leetu aišfuhtis-
šchanu lihds jabeedrojahs. Šchogadd', kā zeen. laštatajs
jaw awišes buhs laštijis, irr Maškawā leetu israhdišchana.
Žitti is muhsu widdus leetas us israhdišchanu aišfuhtiju-
šči, žitti pašči turp aišbraukufchi, dašči wehl aišbrauks
un wišši, kas to spehtu isdarriht, buhtu us tam japaštub-
bina; bet dauds arri tahdu, kas gribbetu braukt, bet to ne-
eekšehj. Tahdeem nu žittadi kā japašlihs, un to arri warr,
ja winneem paščas un derrigas šinnas par tam pašneeds.
To tā isdarrihs, prohiti grahmatu par Maškawas leetu is-
stahdišchanu paštubihš. Šchi grahmata isnahš (2—3
neddeku laika) pa dalkahm fuschuhwumdōs.

Pirmā fuschuhwumā jeb grahmatinā buhs:

1) Pehtera I. dšihwes-gahjums;

2) žellošchana us Maškawu. Šchis rakšteens derrehš
par waddoni tahdeem, kas us Maškawu gribbehs braukt;

*) „weids“ (Aussehen) „feijs“ (Physiognomie) Leijas Kursem-
neekem pašštami wahrbi.

3) Maškawas awrakšišchana;

4) wiššapahrigs pahršlats par leetu isstahdišchanu.

Dhtrā grahmatinā buhs pašchaks pahršlats par tahm
dašchadahm isstahditu leetu nodalkahm u. t. j. pr.

Šcho grahmatu šaraktihs Waraidošču Sandars, kas
preekš kahdahm neddekahm jaw us Maškawu aišbraujis.
Grahmatas apgahdašchana noteekoht no Latw. beedribas
runnas-wihreem.

Par grahmatas labbu šaturru mums leezina pašštama
rakšneela weikla špalwina; par grahmatas kreetnu zenteenu
mums galwo apgahdataji, kas ne peknaš deht, bet šawai
tautai par labbu grahmatas apgahdašchanu usnehmušchees.

„Kur labbi spehki ar kreetnu nodohmu weenojušchees,
tur darbi rohnahs, kam derrigu augku netruht.“ Šchee
wahrbi, laštatajs miškais, lai paleet tawā atminā, kab
drihšumā šluddinašchanu laštati, ka jauna grahmata tautas
išgahjuse, un tad arri tu, Latweetis buhdams, tautas mei-
tinu par šweschneeži ne-eeraudšik. To wehlahs un žerre
Laubes Indrišis.

Widsemmes Schweiz-kalni.

MeL: Dšeešmu rohtā I. dalkā Nr. 8.

Schweiz-kalnōs Turraidā

Irr jauki gan:

Kuplis mešchš klintis fedš,

Daudš dšikas grawas redš.

Schweiz-kalnōs Turraidā

Irr jauki gan.

Guhthanna-allā arr

Tit patikt warr;

Tur dšestrā patreššlā

Pee škaidra awota.

Guhthanna-allā arr

Tit patikt warr.

Pils-tohrnī Krimmuldā

Daudš redseht warr:

Gauja tekl paleijā,

Pahri šahw Šiggulda.

Pils-tohrnī Krimmuldā

Daudš redseht warr.

Pils-dahrsā Šigguldā

Daudš pukles seed;

Kohšs arr tur atrohdašs

Kam augštas peeminas.*)

Pils-dahrsā Šigguldā

Daudš pukles seed.

Schweiz-kalnōs štaigajoht

Širds preeku juht.

Tē dabbas jautumi

Wišfur irr redšami.

Schweiz-kalnōs Turraidā

Širds preeku juht.

M. Schwalbe.

*) Stahdihts no nelaila augsta krohna-mantineela Nikolaja
Aleksandrowiškā.

„Bewerins“

šwehtihs Jahnōs no pulštens 4 pehž puššdeenas Burtneetu
draudšes-šlohlā šawus pirmus gadda-šwehtikus ar dšeeda-
šchanu, runnahm, gohda-maltiti un weefibas-waktaru. —
Tē klahst beedrotees warrehš beedri un no beedreem eewesti weefš;
bet tahdus wihriškikus ween warr eewest, kas pašču drau-
dšē nedšihwo. Preekšchneežiba.

Libš 9. Juni pee Rišgas atnahktuši 823 luggi
un aišgahjušči 706 luggi.

Atbildedams redaktehš: A. Leitan.

Sluddinaschanas.

Kad tas Wilkenu Tirschum mahjas rentineeks, Sweizeemas pagasta lohjellis Mittel Anderjohn parrada deht kontursi kritiis un winna manta jaw us olzjonu pahrdohda, tab teel wiffi tee, kur-reem kontursneeks parrada, zaur scho no Wilkenu pagasta-teefas usazinati, trihs mehneschu laika, no appatschraflitas deenas rehkinohd, tas irr lihds 1ma August f. g., sawas taisnigas parradu praf-fichanas schai pagasta-teefai usdoht, jo pehz 1ma August f. g. neweens wairs netiks klausihis, bet ar tahdeem, turri kontursneefam parrada un to wirfminnetä laika neustrahdihs, schi teefa pehz liffumeem isbarrihs.

Wilkenu pagasta-teefa, tai 1. Mai 1872.

Weens frohna-deenestneeks,

tas liffumus un wiffu teefas-buchschanu labbi proht un jau daschu gaddu ar teefas-lectahm tiffuschu darbojees, peedahwajahs, katram ar padohmu us to ustizigalo palihdseht. Kohrtelis: Pehter-burgas Uhr-Nihga, leela Aleksander-eela N 69, weenu treppi us angfchu.

Jauus zilwels (Kurssemneeks), tas gimnastijas skohla trescha klassē (Tertia) bihs, melle weetu us semmehnt pee kahda strihwera woi skohlmeistera; winisch arri wehlahs kahda famihlijā behrnus skoh-loht. Klachtakas sinnas pee Mahjas weefa driffetaja.

Weens pagasta strihweris melle weetu Nihgas L draudhs teefas aprinti. Klachtakas sin-nas Ernst Plates driffu-nammā.

Trihs puikas, wezzumā no 14 lihds 15 gaddeem, warr mannā driffu-nammā pastahwigu darbu dabuhst. Ernst Plates.

Arktus

is ta pasihstama Junga maschinu-fabrika, kurras jau gaddeem zaur bruchschenu Baltijas guber-nijas par dereigeem atrasti, turre krahumā un pahrdohd

Karl Jansen, Kohn-eela N 1.

Tukkuutā.

Ar scho darru sinnamu, ka es ar Kurssemes oberhofgerihts-teefas wehleschanu Tulkumā esmu aymettees un ka no 10ta Mai katru deenu, bes ween swehtdeenās un swehtfōs, no pulst. 8-11 preelsh pufdeena un no pulst. 3-5 pehz puf-deenā ar manni warrehs runnaht Klingenberg mahjā.

A. Buettner, oberhofgerihts-adwokat. 2 Tulkumā, tai 5. Mai 1872.

Tabbas aufas

preelsh barribas pahrdohd 1
Albert Drescher,
Jelgawas Uhr-Nihga, Leela eela Nr. 4.

Willa

teel bes kaweschanas katru brishi wifslabdal fa-fabrista eelsh Waltensbergas damf-willas-fahrtu-was (Mas-Sallazas draudse).

A. Th. Thiesa wezzala

Englischu magasihna, Nihga,

peedahwa wijoles, wijolu bohgenus, seidas, fleh-tes, klarnetes un jakts-raggus.

Ceriku-mulschā, netabē no Zeh-sim, kahds kallejs tuhliit warr ruhmi dabuhst. 1

Armo-nifas

pehz katra patiffcha-nas par lehtu zennu peedahwa Pehterburgas Uhr-Nihga, Kalku-eela N 36
C. Scharlow,
Saulhtes bohdeeks.

Kreewu- un Pohlmeddu,

muzzinās pa 2, 4 un 6 puddeem, baltu un bruhnu fihrupu, ahrsemmes kirschu- un awenu-sasti en-turds pahrdohd lehti
J. S. Wialoschew.

Wifslabbafee schwel-kohzini (spitschfas)

is P. Meelehn fabrika, teel pahrdohd par 5 rub. 75 kap. pa weenai fastei, bet tad 10 fastes us reisi nemm, 5 rub. 60 kap. par fasti,

K. M. Busch

„Jauā pall-lambari“, Pehterburgas Uhr-Nihga, Kalku-eela N 20, pee Ballodischa mahj-weetas.

Gejala drabbinas

ifdeenas prifshas warr dabuhst Ilges-zeema bruhsi, pee Dinamindes zelka.

Wahgu-deffis

no ahbas, ar jalku ohderi un weeni brauzami groh-schi 2. Juni Plates f. driffu-nammā nosaght. Kas warr sinnamu darriht, fur tee atrohdam, teel luhgis, lai turpat Plates f. driffu-nammā peemelde.

Sinna preelsh Widsemmes, Kurssemes un Jggannu-semmes.

S. N e d l i c h
gruntigā

Englischu

magasihna

schinnē gaddā, tāpat kā preelshlaikā teel pahrdohdas tif ween tahs ihstenahs Steiermarkas jeb Obstreifu Feisera semmes iskaptēs, no ta wiffu-sihkstaka taffama tehrauda, taisnas un lihfas, garras un ihfas, — tā arri tahs patent-iskaptēs ar selta wahrdeem no laufeta tehrauda, kurras pee sahles tif warren lip-pigas kā puzznasē pee bahrsdas. Arridsan tahs gar-rabs Pruhfchu labbibas, un tahs ihfas stipras atwafsu- jeb zinnu-iskaptēs, Italijas semmes is-kapfchu galodinas, Strahlsuntes iskaptē alminaina un binstein almina bruzzekli jeb strihki un luhdsu wehrā liff, ka mannas iskaptēs un tee Strahlsuntes iskaptē strihki us 1871 gadda semmkohpibas israhdischanu ar to fcheit blakkam redsamo gohda-sihmi pufskotas, kā

arridsan ahmurimi un laktinas preelsh iskaptē fappinaschanas, grahwju schkippeles, sirgu- un gohwu-kehdes, dselsu-pinnekti un dauds zittadas prezēs preelsh mahju waldischanas un semmes uskohpichanas.

No zensures atwehlehts. Nihga, 9. Juni 1872. Driffests un dabujams pee bilshu- un grahmatu-driffetaja Ernst Plates, Nihga, pee Pehtera-basn.

Sandehts gohds.

(Stat. N. 16.)

„Skaidri nesinnu.“

„Kade zetredefmite — ko?“

„Warr buht.“

„Zetredefmite pure-wete, Jhsake, wai Lawem au-
sem speses dsirdet? Na, woi es neteize, tas meldere
kundes irr weenes smalles kundes?“

„Kahs? Koo? Smalles?“ Jsaaks plezzus rau-
stidams atteiza. „Kamer mums naw drohsibes, zil
mes gribbemes? Tas dsirnewes neblaun, oi, gribbeje
fazzet, stahw kluffe, madame, tas gan bus dehl tas
mirrefanes — ko?“

„Ta gan buhs; no ta laifa, fur mahte nomirra,
fudmallas ne-eet.“ Dahrte nikni atteiza.

„Gause labbe, kad tas meldere kundes sawe see-
mes mahte tadê lele gode turre.“ bankeers teiza.

„Kahs? Koo?“ Jsaaks luhredams walloda maifi-
jahs. „Winnem nebus bijes ne tade kweese ko malt,
tas irr wisse ta leele gode.“

Dahrte no dusmahm nosarka.

„Ja riht nahkseet, gan tad atraddiseet, ka dsir-
newas klabb,“ wianna teiza.

„Zuhs gan til zitterem labbibu mallet?“ Jsaaks
prassija.

„Lihdi schim gan, bet mans wihrs nu gribb pats
sawus kweeschus malt un miltus pahrdoh; dohma
zaur tam wairal pelniht.“

„Jhsake, mane dehle, wai dsird?“ bankeers pree-
zigi eesauzahs. „Winnem astun tukstos pure kweese.“

„Kad til tee kweese buhte ween,“ Jsaaks atteiza.

„Wins winnes mumssem radis, oi, wins irr smal-
les wihres, gudres wihres.“

„Dohmaju, ka tahs darriichanas, kas Zums ar
mannu wihru, tam nebus patihkamas!“ Dahrte teiza.

„Ut Debbes tehtines, kas tas irr, nebus patih-
kames?“ wezzais meerigi atteiza. „Seste irr feste,
madam, un katrai festei sawes raises.“

„Mans wihrs Zums pulka naudas parahda?“

„Om, — ja gan, bet winnes mums dohs drohsibe.“

„To nesaprohtu.“

„Mehs sinnem, ka wins mums aismalfahs; ta
irr ta drohsibe.“

„Wai mans wihrs Zums pulke naudas parahda?“

Bankeers brihnum gudri smaidija.

„Wai es sinn, ko Zuhs par „pulle naude fauzet?““
winsch negribbedams skaidri isrunnatees prassija.

„Kad es falle, ka winnes warr to parrade aismal-
fet ar weene strihpine, ko ar spalwe us papihre taif,
tad — Jhsakes, mannes dehles, atness mannem
ko dsert.“

„Gan es atnessichu,“ Dahrte teiza un aisgahja.

„Ta melberene warr mumssem wisse septe famai-
teht,“ wezzais dehlam ausis tschuhlfsteja. „Winne
gribb aplinkem dabbuht sinnet foh un to; Tu ne-
falk' ne ko; kad meh's ar melderem bussem weene

pase, tad gan winne peespeedisem, sawa wahrde ap-
pals to papihre rakstih. Winnes irr ahtres wih-
res, lepnos wihres, kersemes winnem pee to gode,
tad wins muhs tihle lets efsa. Bet ta melberene
irr gudre nu meerige, winnei nebus klacht buht.“

Dahrte atnessa glahsi ar uhdeni un aissbildina-
jahs, ka darbs effoht.

Paschu laif arri melder's pats eenahja; warreja
manniht, ka schee weesi tam ne mas nepatikka.

„Buhtu riht pat pee Zums nobrauzis,“ winsch
ar tahdu balsi teiza, kas ne mas laipnigi neffanneja.

„Mehs nesinnejem, kadehl nebijet nahkuse —“

„Tad gan dohmajacht, ka pa wissam nenahschu?“

Wezzais pahrmesdams galwu grohsija.

„Es ar weene fazzije, Dhge Pehteres irr go-
diges wihres, winnes sawe parahde lihdi beidseme
graffe aismalfahs,“ bankeers teiza. „Un to es arr
tizese, kamer mannem peerahdis, ka esme flitte tiz-
zejis, het to ne weenes nepeerahdis!“

Schee wahrdi tomehr melderi ne-apmeerinaja;
beidsiht luhdja, lai schee fungi sehshotees.

„Kad Zums tahda tizziba, tad jabrihnahs, kadeht
schurpu nahkufchi. To gan prohteet, ka fainneezei
negribbu sinnamu darriht, zil man skahdes, — ne
tamdeht, ka wianna par manni walditu, jeb es no
bahrschanahs bihtohs, tikkai negribbu wianna welti-
gas ruhpes darriht.“

„Kas tas irr, weltiges ruhpes?“ Jsaaks starpâ
maifjahs. „Zus zerrejet us leelem winnstem un
paspehlejet pulke naudes, mums tahs parahde grab-
mates rohle, un to waijag aismalfahs, jeb galwo-
fanai buhs buht, to tok newarrefet sawai fainnee-
zei flehpt?“

„Bet to gribbu isdarriht!“ melder's spihtigi us-
fauza. „Wai gribbeet, lai wiss zeems dabdu sin-
naht, zil es neprachtigi naudu isschlehrdis?“

„Tad Zums naudes leetes ne weenes wairs ne-
tizzetu,“ bankeers welfetus (parahdu-sihmes) us
galda likdams teiza. „Zums waijag to flehpt zil
ilge ween warret. Tê irr Zuhs welfeti, trihsdes-
mit tukstose ruble; ta Zuhs mumssem dohsset drohsibe?“

„Warr buht skaidra nauda,“ Dhgu Pehters at-
teiza, gaideet wehl ihju laifu, kahdas diwas jeb
trih's deenas.“

„Mehs gaidisem zil ilge gribbet, kad Zuhs mums
dohsset galwofane,“ Jsaaks teiza. „Bes galwofa-
nes to nedarrisem; tas buhte flittes andelmannes,
kas ar tuksem wahrdem par labbe nemm.“

„Zuhs no mumssem fanehmet to selte, fudrabe
un papihre naude, tadpat Zums jamalfe atpakkal,“
wezzais teiza, un balsi tam jau starbaki skanneja.
„Us kahdem wihsem Zuhs malfaset?“ Skaidre naude!
Labbe, rahdet mums to naude, meh's Zums atdoh-
sem tahs parahde sihmes. Zums naudes naw —
labbe, bet Zums zittes leetes, kas naudes wehrtibe
stahw; Zums irr nammes, fudmalles, zittes jaunes

ehles un zetredefmit pure-wetes labbes semmes. Sums irr astune tulstose pure kweese, Suh's mums warret drohße doht, tad Suh's ween tik pase gribbet."

"Kad Suh's appals fito papihre fawe wahrde parakstet, tad mums drohße un galwofane deesgan,"
Isaaks peerakstetu papihru melderam preefschâ likdams teiza, "tas tik notel mums par drohße un Sums newarr no tam ne kahdes launumes zeltehs."

Loh'ti ah'tri melders scho rakstu lassija un beidsöht winnam dufmu ahderes us peeres uspampa.

"Submallas un laufus Sums lai norakstu?" mel-
ders dufmigi uskleedsa. "Un ne to ween, wehl tohs
astonu tuhstoschus puhrus kweeschu arri gribbeet?"

"Kweeses mehs us Suhsem rehtenem pardohsem,"
bankeers meerigi atteiza. "Mehs to labbibe par
augstake zenne isandelesem nu ar to naude deldesem
Suhse parahde —"

"No tam ne kas ne-isnahs!" melders wehl duf-
migali teiza. "Gribbu pats par faru mantu lungs
buht; tad tomehr kweeschi japahrdohd, tad to pats
arri warru isdarriht!"

Bankeers sawam dehlam azzis paslattijahs.

"Lahbi, tad mehs tohs kweeses pirkssem," Isaaks
atbildeja, "un to septi tuhlin warram isdarriht.
Rahdet mums tohs kweese graudines, un mehs Sums
maksasem, ka peenahlehs."

"Pateizohs," melders ih'schi atteiza. "Kweeschu
pa wiffam taggad negribbu pahrdoh't, turgus us
preefschu zelsees; bes tam makschu to labbibu lab-
bal pats un pahrdoh'schu miltös."

"Tad Suh's mums it ne kahde drohße negribbet
doh't?" Isaaks skarbi praffija.

"Wai dohmajet, ka wiltneeks effu? Maksaschu,
kad ween warreschu!"

"Kad tad Suh's warreset?" bankeers praffija.
"Mehs gaidisem, kad mums dohset drohße. Meh's
Sumseme rahdijem, ka Suh's warret ar pahre strih-
pinehm doht leele apgalwofane, Suh's negribbet to
darriht."

"Ja, ja! Zaur weenu weenigu strihpina, un schi
strihpina padarra manni par ubbagu. Kad scho
papihru parakstu, tad warru speeki nemt un lihds ar seewu
prohjam eet."

Winsch pee teem beidsameem wahrdeem ar duhri
us galda fitta, ka tas papihrs us augschu ween
palehzahs.

"Tee naw gohde-darbi!" Isaaks eesauzahs. "Mehs
Sums to naude leenejem, palaisdames us Suhse
gohde-prah'te, nu effem nah'luse, meerige un drau-
dsige ar Sums salihdsinates, un mehs Sums rah-
dijem, ka laune prah'te us Sums neturrem! Nu
mehs darrisem pehz teh'm likkemem un Suh's peh-
tehssem apfuhdsesem."

Melders lohgu atweh'ris usfauza bankeera kutschee-
ram, lai juhds, jo lungi gribbet prohjam braukt.

"Eks dufmehm jau neskrifemes," bankeers teiza,
"mehs Sums laujem apdohmatehs riht lihds puf-

deene, paturet soh papihre tepat — Suh's negribbet?
Lahbi, tad mehs nemsem to papih'r lihds, bet mehs
dohmajem, ka Suh's tatze nah'set un parakstifet.
Meh's negribbem Suh's no sudmallem isdsiht, Suh's
warret mums maksset renti."

"Ar speeki eewitt pelles flasdös!" melders, soh-
boja. "Kad pelle eefschâ, tad winnu nositt."

"Tad Suh's mums ne buht wairs netizzet?"

"Nè!"

"Nu tad negaidet, ka mehs Sums arri tizzem."

Bankeers melderam laipnigi ar galwu metta un
aisgahja.

Beh'ters neredseja, ka Dahrte eenahja un tad tik
winnu pamannija, kad schi praffija, wai negribbet ehst.

Winsch flauzija peeri ar plaufstu, it ka gribbetu
tahs dohmas aisdsiht, kas winnu beedeja.

"Ehd' weena patte, man negribbahs," winsch ar ais-
smakuschu balsi teiza. "So tee luppatas Lew stahstija?"

"Winni praffija, zil kalpu un puhra-weetu sem-
mes mums effoh't, kapehz dsirnewas kluffu stahwoht —"

"Kas winneem ar mannu kalpu par daku?"
Ohgu Beh'ters ka istrauzeh'ts praffija. "Kapehz
winni kalpu peeminneja — ko?"

"Pehz kalpa winni gan nepraffija," Dahrte at-
bildeja un loh'ti nobihjahs, ka wihram tahdas deg-
gofchas azzis, "winni tik brihnejahs, ka sudmallas
meerâ stahw. Beh'ter, tee lungi labba prah'ta us
mums neturr."

"Sinnams, winneem mannu sudmallu un grunts-
gabbala gan gribbahs, bet — lai eefoh'sch few rib-
bâs; tik tahl wehl ne-effam. Nu, kad Beh'tuls at-
nah't, tad falki, lai eet prohjam, te winsch newarr
palitt. Man scho walfar jabrauz pilsehtâ."

"Salk' Tu winnam pats."

"Wai Tu no winna bihstees?"

"Ja, man prah'tâ nah't, ka winsch naw labs zil-wels."

"Winnam farlani matti!" melders eesauzahs.

"Wai dohma, ka winsch toreis sudmallas no-
desinaja?"

"Sargaschohs, tahdus wahr'dus runnah't, ne-
warru peerahdiht."

"Kad winsch to buhtu darrijis —"

"Kluffi, kad winsch dabbu sinnah't, ko dohmajem,
tad nenokersim."

Ohgu Beh'ters bij jau lihds durwim aisgahjis.

"Kad Beh'tuls nah't, dsenn winnu prohjam; man
waijaga pee bankeera tik't un winna apmeerinah't.
Wehl man sudmallâs lihds walfaram jastrahda;
Beh'tuls tur naw ne ka darrijis."

Winsch isgahja. Dahrte dsirdeja, ka wihrs sud-
mallâs strahdaja, pehz redseja melderi schukhni ee-
eimoht. Beh'ters pa to laiku lihds walfaram bai-
ligs un ka istrauzeh'ts rahdijahs.

Jau walfars mettahs, kad melders aisjahja.
Wehl ar rohku atmiettoht Dahr'ti usskattija, bet mirk-
lis bij tahds, ka kahdam kauna-darritajam.

(Us preefschu wehl.)

No pilles buhdinà un pehz atkal pilli.

„Tahdahm leetahm ar ween diwas puffes!“ Murrinisch teiza.

Arwis lungs, adwokats, schuhpojabs us krehfla pakkat-kahjahm un dohmigi sawu farkanu deggonu berseja.

„Tur naw ne ko runnaht, jaunais draugs, naw ne wahrda ko fazzih!“ Arwis atbildeja, „bet Suh gan prattiseet, fa man, adwokatom, peenahfahs, til weenu puffi apstattiht.“

„Tas gan pehz likkumeem warr buht, bet wai arri pehz taisnibas riktigi?“ Murrinisch prassija.

„Sm, schihis diwas leetas, prohteet, likkums un taisniba, naw wis latru reis weenadas.“

„Ne-essu schurp nahzis, wahrduis pluhkacht un mahzitees, fa jadohma,“ Murrinisch atteiza.

„Labbi,“ Arwis smaidija, „kursch tad pirmais eesahka?“

„Nu tad apluhkofim scho leetu wehl reisi un fa-nemfim wissu kohpà! Es palikku peepefchi baggats zaur tam, fa wezzus fapellejusfchus papihrus usgabja!“

„Tà irr gan!“ Arwis atruhzabs.

„Nu tahs abbas meitenes — tahs preilenes Ellers — zaur scho paschu papihru par nabbagehm palikkusfchas, arri bes sawas wainas.“

„Nu, nabbages wehl ihsti naw, jaunais draugs, wehl tahs warr strahdaht! Effeet gauscham schaubigs, drihs us weenu, drihs us ohtru puffi, jaunais Murrin!“

„Winnas us wissadu wihs pa wissam nabbagas palikkusfchas!“

„Pa wissam — ja; dohmaju, tà schahs dahmas warretu taggad nosaukt. Bet par to Sums naw ja-atbild.“

„Ihsti fakloht, us puffi gan.“

„Nepareisa noschehlofchana, Murrin lungs, gluschi nepareisa! Metteet tahdas dohmas is galwas, tas wiss necki. Effeet drohschi, fa — “

Murrinisch no krehfla uslehdams fazzija:

„Nenemmeet par taunu, Arwis lungs, neplah-pasem til dauds; meh's weens ohtra dohmu nesa-prattisem — tillai luhgtu, dohdeet man to adressi, fur jaunahs dahmas dshiw.“

Adwokats gan plezzus raustija, tomehr kahdus wahrduis us papihra strehmelites usrakstija. Murrinisch to lassijis eephehta azzis.

„Wai wels, ta jau ta wezza kaserne Kal—a eelà!“ wiansch eesauzahs.

„Tà gan irr,“ Arwis ar galwu metta, „tomehr tur labbi lautini dshiw. Dohmaju nabbagi newarr flaishtas eelàs dshiw.“

Arwis noduhra galwu un sahka wezzos papihros un spreedumos lassihht, kad Murrinisch aiskabja.

Dshiwokti Kal—a eelà warr buht gan labbi leetu un aufstumu isturr, bet preeksch baggatneekem tee ne mas

nepafs, un tas bruhni-pelletais almena nams, no ka tè runnajam, par zitteem ne buht smukkats nebij.

Parle preileene appakscheja tafschà elementar skoblu turreja, klaweeru spehletajs, Dschon lungs, lihds ar Drekti gaspaschu, tas skrohderene „pehz jaunahs mohdes“, dshwoja ohtrà tahschà. Trefschà tahschà wilka sawu dshiwibu kahdas trihs wai tschetras bah-las schuhwejas, bes tam wehl kahds bohdes-sellis un papihra pukka-taisitajs — wiffi schee lautini bij tà filkis muzzà eepakkati. Zetturtà tahschà weenà stuhri dshwoja diwas jaunahs dahmas — dahmas, tas no eesahkuma „labbakas deenas redsejusfchas.“

Ellers Kate, ta weena jauna dahma, sehdeja pee lohga, schohdu rohkà atspeeduse. Kate bij smukka ar melleem matteem un bruhnahm azzim.

Winnas ne azzu nepahzehta, kad durwis atweh-rabs un Emile, diwu gabdu jaunaka mahsa, eenahza.

Ellers Emile nebij ne buht smukka. Us eelahm winnai ne weens pakkat nenostattijahs, ar wahrdu fakloht, winnas newarreja ar flaishtu seewischki falihdsinacht; bet kad Tu, mihtais lassitajs, buhtu ar winnu runnais, tad tuhlin fazzitu: „Irr gan wehrts, fa scho dahmu wehl reis usfatta.“ Laipnigas azzis, gudra peere, farkani waigi, farkana dauds kahrt smaididama mutte — tas bij winnas flaishtums.

„Saunas sinnas, Kate,“ winna eenahdamama preezigi eesauzahs, „dabbuju wesselu duzzi kreklu ko schuhht.“

Kate nebij ar to meerà, fa tahds rupjis semneeku darbs jadarra.

„Kreklu schuhht!“ winna nizzinadama fazzija.

„Ut Emile, tas to buhtu dohmajis, fa meh's til dshiki grimmsim!“

„Kreklu schuhht brhnum brangs darbs, mahsin,“ Emile smehtjabs. „Schuhdamas warram dohmaht, fa deesinn zil smalku darbu paschas preeksch sewim taisam.“

„Mannas dohmas naw til stipras.“

„Nu tad eestipriini sawas dohmas, mihtaka, tas mums darbu un dshiw atweeglohs. Gesim pee darba, lihds festdeenas wakkaram waijaga krekleem gattaweem buht!“

„Lihds festdeenas wakkaram!“ Kate nobihjusees eekleehfahs, „tas ne buht naw eespehjams!“

„Buh's gan, mihta, nahz til nemm addatu rohkà!“

Kate sahka raudaht un sweeda kreklu-drebbi tablu prohjam.

„Ut Emili, tu ne mas gohda nekahro, Lew ne mas naw leelmannu tikkuma,“ winna raudadama teiza, „Tu darrees patte sew par wehrdseeni, un man par peezeem rubteem lihds nahwei ja strahda!“

„Beezi rubki taggad preeksch mums leela nauda, mahsin,“ Emile kreklu uszeldama fazzija.

„Bet tas jau kauns, ar rohkahm maifi pelniht,“ Kate dusmigi eesauzahs, „es preeksch tahdahm leetahm ne-essu auguse, man us augstaku buhschanu jadohma, un — “

Kate apfluffa, jo weens pee durwim klappeja.

„Tas irr Drlei lungs, kas mums blakku dsihwo,“
Emile teiza, „tä til winsch peecliffe.“

Drlei lungs bij stalts wihrs ar farkaneem wai-
geem, hruhnahm azzim un augstu peeri; winsch ne
fenn schai nammä blakku Ellers mahfahm eenahza
dsihwoht. Mahju fainneeze teiza, ka Drlei lungs
effoht kahdahm awisehm par redaktehri, kas nakti tee-
kopt drukkatas un no rihta agri isdohtas, tapeh3
winsch effoht zauru deenu mahjäs.

Mabbagi laubis teef ahtrak passihstami, nekä hag-
gati: baggats ar baggatu jau pirms wallodäs ne-
eelaidsiees, kamehr weens, kas abbeem passihstams,
winnus lohpa sawedd jeb passihstamus darra. Drlei
lungs ar Ellers dahmahm jau pirmaja neddekä bij
leclu leelee draugi.

Manneem pirststaineem zimdeem atkal zaurums ee-
plihfäs,“ Drlei lungs eenahdams fazzija, „luhgtu
Emili freileni, lai wehl weenreis aischuhj.“

Emile smaidija, nehma melnu sibda deegu un
spihdoschu sudraba pingerotu un fashuhwa zimdu.

„Wai kahds fliktums notizzis?“ winsch Kates
faraudatas azzis redsedams prassija.

„Al ne, naw ne kas notizzis,“ schi atbildeja,
„ar ween ta wezza nelaim: nabbadsiba un darbs.
Al, labbak buhtu mirt, nekä strahdaht! jeb wehl
labbak,“ winna zaur sohbeem teiza, „faut tas bleh-
dis nosprahgtu, kas mums mantu atnehma un par
wehrdseenehm padarrija!“

Drlei lungs tahdus wahrduß dsirdebams drufzin
fatruhfaß, un par to nebij lo brihnetees, Emile
bohmoja, jo mahja pa teesi flikti runnaja.

„Kate, Kate, lo nu muldi,“ Emile meerigi faz-
zija, „Tu ne mas ne-apdohma. Winsch jau pee
tam ne mas naw wainigs — liffumi winnam to
atwehl, kas tam peenahfaß. Un mannis deht lai
Murrinsch sawu baggatiwu waska weffels.“

„Un tomehr winsch pee tam wainigs!“ Kate ee-
fauzahs un zeeta kluffu, jo Drlei lungam dsirdoht
negribbeja tahlak runnaht, un kas arri tahdam rakst-
neefam ar winnahm par daku.

„Dohd drehbi schurp, Emile,“ winna pehz kahda
brihtina fazzija, „gluschi baddu newarram mirt.
Atneß man kahju-benkitti un nolaid gardines —
faulei nebuß us muhfu nabbadsibas flattitees.“

Emile wiffu pazeetigi isdarrija, it lä buhtu Ka-
tes deenest-meita, winna bij meerä, ka mahja til
ahtri apfluffa. Zannellis to wiffu noslattijahs un
warr buht jau daschu reis tahdus wahrduß no Ka-
tes bij dsirdejis; nu winsch wairs nedohmoja, ka
Kate effoht ta smullaka. Emiles tiffumi tomehr
wiffu usfwer, un bes tam schi arri deesgan smukka bij.

(Us preefchu beigums.)

Ahrsemmes blehdis.

Pallabban Rihgä turp zeetumä eeflohsfihß wihrs no
branga, flaita auguma, melleem matteem, drufku libu deg-

Driktehts un dabbutams pee bilshu- un grammatu-drikketaja Ernst Plateß, Rihgä, pee Pehtera-basnias.

gunu, tumsehahm ne wiffai gudri isfhattidamahm azzim.
Schis wihrs Rihgä kahdu laifu mahjedams apmahni-
dascham tahdam azzis, no ka to wiffmasak warreja zerreht.
Winsch teizahs buht Amerifaneets, gabja lepni gehrbees,
fatiffahs un nodewahs til ar naudmanneem un lungeem
no labbas fahrtas, spehleja fahrtas un raspehleja nau-
du, dschra wihtu un taiffa parradus un nosfauzahs pats sewi
par Arnold Sigismund Rustler. Kad teefa putniau buh-
ritti eeliffa, nomannidama ka wihrs ar pafscheem wetscheem
rihlojahs, tad usgabja, ka winna peederrigs wahros bij
Leopold H. un winna peederriga tehwsjemme Chstreikija.
Tiffihß tas notiffa, të arri tuhliß atraddahs pee teefas
frohders ar frohdera rehlinu, weschere ne ar wechas reh-
linu, lohpmans ar wihtu rehlinu un fantoriss ar naudas
rehlinu. Wiffa ustizziba un slawa wihtinam nu us reis
bij pagallam, bet israhdahs taggad arri, ka winsch dees-
gan ismannigs un pirsti winnam ne til ween gari, bet
gausehi lohiani hijuschi. Barons R. kahdu waffaru pa-
waddija pee Rustlera, — lä winsch toreij wehl fauzahs —
istuffschija abbi lohpa kahdas puddeles wihtu un Rustlers
eemihleja baronu tä, ka tas scho reisu reifahm aplamp-
dams pee kruhtim speeda. Dhträ rihtä barons pamiffa
fawu selta feschas pulstenu, lo deenu preesch tam bohde
bij pirzis un lo Rustleram parahdijis patlatajäh swahrku
tulle bij eebahßis. Us tahdu „milljonehru“, kahds Rustlers
liffahs buht, kas ar aufstahm affinim weenä paschä waf-
kara tuhstoscheem rublus bij paspehleßis, barons jagtu-doh-
mas newarreja greest un zirtu, lo winsch par saqli war-
retu turreht, winnam nepatiffa apjuhdeht. Arri Rustlers
winnam dewa padohmu, lai to nedarroht. Bet kad R. —
lä minnehts — tiffa eeflohsfihß, tad baronam arri saws
feschas pulstens eekritta prahtä un winsch liffa zaur to
lohpmanni, pee kurra tas pulstens bij pirzis, pee ismel-
feschanas-pristawa istaujah, wai starp tahm R. dsihwoht
atrahahm un apfihlarahm mantibahm daschahrt arri tas
pultstens ne-effoht mannihts. Un tä arri bija. Pultste-
nam abbejäs pussēs bij fihmes usgraweeretass, pehz kurrahm
tas weegli bij passihstams. Bet — brihnumß! — R. man-
tas stahweja wiffas aischehgetäh lahde (kofferi), bet pul-
stenu tomehr tur wairs newarreja atrast. Winsch bij til-
lai 45 rublus wehrts, bet barons isfohlija zaur awisehm
50 rublus tam, kas winnam to rohkä flappetu. Pultstens
tomehr agral ne-atraddahs, kamehr festdeen tal 13. Mai.
R. nu isteizis, ka winsch ne til baronam, bet arri ismel-
feschanas-pristawam to pulstenu, kamehr schis winna zittas
mantibas eepattajis, nosadsis. Zaur isdewigu fehreenu
winsch pulstenu bij pirzis dabbutis un to peedurtnē liz-
zis eeflihdeht un no turrenes ar kabbatas-lallatu lohpa
swahrku feschä eebahßis. Kad winnu zeetumä paschu is-
melleja, tad winsch pulstenu lallatä eefihß pa to briht
us galdu bij notizzis un pehz tam toß atfal abbus tulle
atpattat eebahßis. Zeetuma feldseja bij pulstenu ais R.
gullama maifa (madratscha) nobahstu gan usgabjuse, bet
pristawam par to ne lo nepeerahdjuse, turprettim tam R.
padohmu dewuse, lai schai pulstenu nodohdoht glabba-
fchanä, schi winnu gan labbi nosfhepschoht. Pehz winna
to pulstenu kahdam Schiddu saldatam par 10 rubfeem bij
pahrdewuse, kaut gan sinnadama, ka pristaws tam melleja
pattak. Saldatam pulstens bij ja-isdohd un zeetuma-
feldseja ihpaschä buhriti tiffa eeflohsfihß. Laifam nu latram
fawa pelnita alga buß sagaidama, bet lassitajam ja-ap-
zerre, ka wiff naw selts, kas spihd un ka jaundß laifß
lepndß swahrzindß gan sinnams gruhfati pamannami, bet ap-
brihnojami weiff un manniß blehschi apgehrbtii staiga.

— r.

Atbildedams redaktehrs A. Leitau.

No Bensures atwehleßts.

Rihgä, 8. Juni 1872.